

Jer

Chapter 50

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

אַרֶץ	אֶל-	בָּבֶל	אֶל-	יְהוּוָה	דִּבֶּר	אֲשֶׁר	תִּדְבַר	1
tanah	tumrap-	Babèl	tumrap-	Yéhuwah	dipunngandikakaken	ingkang	pangandikan-punika	
H0776	H0413	H0894	H0413	H3068	H1696		H1697	
				הַנְּבִיאַ:	יִרְמְיָהוּ	בַּיָּד	כִּשְׁדִּים	
				nabi-ipun	Yirmeyahu	lantaran	tiyang-Kasdin	
				H5030	H3414	H3027	H3778	

Pangandikane Sang Yehuwah lumantar Nabi Yeremia tumrap Babil lan tanahe para wong Kasdim:

וְהַשְּׂמִיעוּ	גֵּם	וְשֹׂאוּ-	וְהַשְּׂמִיעוּ	בְּגוֹיִם	הַגִּידוּ	2		
undhangna	gendera	lan-jungungna-	lan-undhangna	ing-antawising-para-bangsa	martosna			
H8085	H5251	H5375	H8085		H5046			
מֵרֹדָךְ	תַּת	בֵּל	הַבִּישׁ	בָּבֶל	נִלְבָּתָה	אֲמָרוּ	תִּכְחַדּוּ	אֶל-
Merodakh	giris	Bèl	wirang	Babèl	dipunrebat	ngendikakna	sami-ndhelikaken	sampun-
H4781	H2865	H1078	H3001	H0894	H3920	H0559	H3582	H0408
				וְלֹלֵיָהּ:	חֲתוּ	עַצְבֵּיהָ	הַבִּישׁוּ	
				reca-reca	giris	brahala-brahala	wirang	
				H1544	H2865	H6091	H3001	

“Undhangna ana ing antarane para bangsa lan wartakna, ngadegna tunggul lan wartakna, aja disidhem, kandhakna: Babil wus bedhah, Bathara Bel nandhang wirang, Bathara Merodakh wus nandhang giris. Brahalane padha wirang, para dewane kang nistha padha katempuh ing pagiris.

יְשִׁית	הוּא-	מִצְפּוֹן	גּוֹי	עַלֶיָּהּ	עֲלָהּ	כִּי	3
badhe-ndamel	piyambakipun-	saking-lèr	bangsa	tumrap-piyambakipun	minggah	amargi	
H7896	H1931	H6828			H5927		
בָּהּ	יוֹשֵׁב	יְהִיָּה	וְלֹא-	לְשֵׁמָה	אֲרֻצָּהּ	אֶת-	
ing-ngriku	ingkang-manggen	badhe-wonten	lan-mboten-	dados-sepi	tanahipun	-	
	H3427	H1961	H3808	H8047	H0776	H0853	
		הַלְכּוּ:	גִּדּוּ	בְּהֵמָה	וְעַד-	מֵאָדָם	
		sami-lunga	sami-ngungsi	kewan	lan-ngantos-	saking-manungsa	
		H1980	H5110	H0929	H5704	H0120	

Ana sawijining bangsa kang nempuh Babil saka ing lor, njalari tanahe dadi garing, ora ana kang ngenggoni maneh, manungsa apadene kewan kabeh padha keplayu larud.

יָבֹאוּ	יְהוּוָה	נָאִם-	תְּהִיא	וּבְעֵת	תְּהִימָה	בֵּימִים	4
sami-rawuh	Yéhuwah	pangandikanipun-	punika	lan-ing-wekdal	punika	ing-dinten	
H0935	H3068	H5002	H1931	H6256	H1992	H3117	
וּבְכוֹ	תְּלֹוֹךְ	יַחְדָּו	יְהוּדָה	וּבְנֵי-	תְּהִימָה	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי-
lan-nangis	mlampah	sesarengan	Yéhuda	lan-para-putra-	piyambakipun	Israèl	para-putra-
H1058	H1980		H3063		H1992	H3478	
		יְבַקְשׁוּ:	אֱלֹהֵיהֶם	יְהוּוָה	וְאֶת-	וְלִכּוֹ	
		sami-ngupados	Gusti-Allahipun	Yéhuwah	lan-	sami-lumampah	
		H1245	H0430	H3068	H0853	H3212	

Mangkene pangandikane Sang Yehuwah: Ing wektu lan ing mangsa iku wong Israel bakal teka bebarengan karo wong Yehuda; wong iku bakal padha lumaku karo nangis ngupaya Sang Yehuwah, Gusti Allahe;

5 יְהוּוָה אֶל- וְנִלְנוּ בָאוּ פָנֵיהֶם תִּנָּה רָרָף יִשְׁאָלוּ צִיּוֹן
 Yéhuwah dhateng- lan-nggabung rawuha pasuryannipun mrika margi sami-taken Sion
[H3068](#) [H0413](#) [H0935](#) [H6440](#) [H2008](#) [H1870](#) [H7592](#) [H6726](#)

ס תִּשְׁכַּח: לֹא עוֹלָם בְּרִית
 S badhe-kasupekaken mboten langgeng prajanjian
[H7911](#) [H3808](#) [H5769](#) [H1285](#)

wong iku padha takon dalam menyang Sion, parane mrana: Payo kita padha nunggal karo Sang Yehuwah, nunggal ing prajanjian kang langgeng, kang ora bisa dilalekake.

6 רַעֲיָהֶם עַמִּי (הַיּוֹ) | הִיָּה | אֲבֹדוֹת | צָאן
 pangenipun umat-Kula dados [k] ingkang-kesasar wedhus-wedhus
[H1961](#) [H1961](#) [H0006](#) [H6629](#)

אֶל- מֶהַר (שׁוֹבְבִים) | שׁוֹבְבִים | הָרִים | הַתְּעוֹם
 dhateng- saking-gunung nasaraken [k] gunung-gunung nyasaraken-piyambakipun
[H0413](#) [H2022](#) [H7725](#) [H7726](#) [H2022](#) [H8582](#)

רִבְצָם: שְׁכָחוּ הֶלְכּוּ גִבְעָה
 pangonanipun sami-kesupen sami-lunga bukit
[H7258](#) [H7911](#) [H1980](#) [H1389](#)

Maune umatingSun kaya wedhus-wedhus kang ketriwal, padha kesasar ditogake bae dening para pangone!, diuja saba ana ing gunung-gunung, padha lumaku saka ing gunung menyang ing tengger, temah lali marang plegungane.

7 וְצָרֵיהֶם אֲכָלוּם מוֹצְאֵיהֶם כָּל-
 lan-para-mengsahipun sami-nguntal-piyambakipun ingkang-manggih-piyambakipun sedaya-
[H0398](#) [H4672](#) [H3605](#)

נְהַ- לְיִהוּוָה חַטָּאוּ אֲשֶׁר תַּחַת נְאֻשָׁם לֹא אָמְרוּ
 pangonan- dhateng-Yéhuwah sami-dosa ingkang margi kita-lepat mboten sami-ngandika
[H3068](#) [H2398](#) [H8478](#) [H0816](#) [H3808](#) [H0559](#)

ס יְהוּוָה: אֲבֹתֵיהֶם וּמִקְנֵה יִמְקָנָה
 S Yéhuwah para-leluhur-ipun lan-pangajeng-ajeng kaadilan
[H3068](#) [H0001](#) [H6664](#)

Padha dimangsa dening wong kang padha mrangguli nganti entek; lan para satrune padha ngucap: Aku padha ora luput! Amarga iku wus padha nglakoni dosa marang Sang Yehuwah papaning kabeneran, Sang Yehuwah, kang dadi pangarep-arepe para leluhure!

8 (מֵדָלָה) [כ] כְּשָׂרִים וּמִאֲרָץ בָּבֶל מִתּוֹךְ נְדוּ
 medala [k] tiyang-Kasdin lan-saking-tanah Babèl saking-tengahipun ngungsiang
[H3318](#) [H3318](#) [H3778](#) [H0776](#) [H0894](#) [H8432](#) [H5110](#)

: צָאן לְפָנֵי- כַּעֲתוּדִים וְהָיוּ
 wedhus-wedhus sangajenging- kados-wedhus-lanang lan-dadosa
[H6629](#) [H6440](#) [H6260](#) [H1961](#)

Padha lumayu saka ing laladan Babil, saka ing nagarane wong Kasdim! Metua! Dadia kaya wedhus-wedhus lanang, kang manggedheni pepanthane!

קָהַל-	בָּבֶל	עַל-	וּמַעְלָה	מַעִיר	אֲנֹכִי	הַנָּה	כִּי	9
paguyuban-	Babèl	tumrap-	lan-mindhahaken	ngugahaken	Ingsun	lah	amargi	
H6951	H0894		H5927	H5782	H0595	H2009		
לָהּ	וְעָרְכוּ	צָפוֹן	מֵאָרֶץ	גְּדֵלִים	גּוֹיִם			
tumrap-piyambakipun	lan-sami-nyiyagakaken	lèr	saking-tanah	ageng	bangsa-bangsa			
		H6828	H0776					
רִיקָם:	יָשׁוּב	לֹא	מִשְׂכִּיל	כְּנֻבֹר	חֲצִיּוֹ	תִּלְכָּד	מִשָּׁם	
suwung	wangsul	mboten	pinter	kados-prajurit	panahipun	badhe-dipunrebat	saking-ngriku	
H7387	H7725	H3808		H1368	H2671	H3920	H8033	

Amarga lah, Ingsun ngebahake lan nangekake bangsa golongan gedhe saka ing tanah lor, supaya nglawan Babil. Wong-wong iku padha masang gelar kanggo nglawan mungsuhe, saka ing kono anggone mbedhah kutha. Panah-panahe kaya pahlawan kang begja, kang ora tau bali nglenthung.

יִשְׁבְּעוּ	שְׁלִיָּהּ	כָּל-	לְשָׁלָל	כַּשְׂדִּים	וְהֵיטָה			10
sami-mareg	ingkang-njagal-piyambakipun	sedaya-	dados-jarahan	Kasdin	lan-dados			
H7646		H3605	H7998	H3778	H1961			
				יְהוּוּהַ	נְאֻם-			
				Yéhuwah	pangandikanipun-			
				H3068	H5002			

Nagarane bangsa Kasdim bakal dadi jarahan, sakehe wong kang njarah-rayah bakal padha lega atine. -- Mangkono pangandikane Sang Yehuwah. --

שָׂסִי	(תַּעֲלֹזוּ)	[תַּעֲלֹזוּ]	כִּי	(תַּשְׂמַחוּ)	[תַּשְׂמַחוּ]	כִּי		11
ingkang-njarah	panjenengan-surak	[k]	amargi	panjenengan-bingah	[k]	amargi		
H8154	H5937	H5937		H8055	H8055			
[תַּצְהִלּוּ]	רָשָׁה	כְּעִנְיָהּ	(תַּפּוֹשִׁין)	[תַּפּוֹשִׁין]	כִּי	נַחֲלָתִי		
[k]	ingkang-ngiloni	kados-pedet	panjenengan-jogedan	[k]	amargi	warisan-Kula		
	H1877		H6335			H5159		
					כְּאַבְרָהָם:	(וְתַצְהִלּוּ)		
					kados-jaran-lanang	lan-ngringik		
					H0047	H6670		

He wong kang padha ngrayah bandhaningSun, sanadyan sira padha seneng-seneng lan suka-parisuka, tuwin mencolot-mencolot kaya pedhet ana ing pangonan, sarta mbeker-mbeker kaya jaran lanang,

אַחֲרֵית	הַנָּה	יּוֹלְדֵתְכֶם	חֲפָרָה	מְאֹד	אִמְכֶם	בּוֹשָׁה		12
pungkasaning	lah	ingkang-nglairaken-panjenengan	isin	sanget	ibu-ipun	wirang		
H0319	H2009	H3205	H2659	H3966	H0517	H0954		
			וְעָרְבָה:	צִיָּה	מְדָרָר	גּוֹיִם		
			lan-padang	garing	ara-ara-samun	para-bangsa		
			H6160	H6723				

ewadene biyungira nandhang wirang banget lan wong wadon kang nglairake sira klicutan! Lah, dheweke dadi kang buncit dhewe, ing antarane para bangsa, dadi pasamunan, dadi alas, lan pasuketan garing!

כְּלָה	שְׂמָמָה	וְהִיתָה	תִּשָּׁב	לָא	יְהוּוָה	מִקְצָף
sedayanipun	sepi	lan-dados	badhe-kaengen	mboten	Yéhuwah	saking-dukanipun
H3605		H1961	H3427	H3808	H3068	

כָּל-	עַל-	וְיִשְׂרָק	יֶשֶׁם	בְּבָבֶל	עַל-	עִבְרָ	כָּל
sedaya-	tumrap-	lan-nyithik	badhe-gumun	Babèl	ing-	ingkang-langkung	sedaya
H3605		H8319	H8074	H0894			H3605

מִכּוֹתִיָּהּ:
tatunipun
[H4347](#)

Marga saka bebendune Sang Yehuwah, nagara iku ora bakal didunungi manungsa maneh, dadi tanah garing babar pisan. Saben wong ngliwati Babil bakal kaget semu gumun, tuwin ngeses marga wewelak kang disandhang.

יָדוּ	קִישָׁת	נְרָכִי	כָּל-	סְבִיב	וּבְבֶל	עַל-	עֲרֹכּוּ
tumbakenana	panah	ingkang-menthang	sedaya-	sakubengipun	Babèl	tumrap-	siyagakna
H3034	H7198	H1869	H3605	H5439	H0894		

חַטָּאת:	לִיתוּהָ	כִּי	חַץ	אֶל-	תַּחְמָלוּ	אֶל-	אֵלֶיהָ
dosa	dhateng-Yéhuwah	amargi	panah	tumrap-	ngeman	sampun-	dhateng-piyambakipun
H2398	H3068		H2671	H0413	H2550	H0408	H0413

He para bala kang asikep gandhewa masanga gelar kanggo nempuh Babil saka keblat papat. Lepasna panahira aja nganggo ngeman panah, amarga iku nglakoni dosa marang Sang Yehuwah.

נָפְלוּ	יָדָהּ	נָתַתָּה	סְבִיב	עֲלֶיהָ	הָרִיעוּ
sami-rubuh	astanipun	sami-nyerahaken	sakubengipun	tumrap-piyambakipun	sami-suraka
H5307	H3027	H5414	H5439		H7321

יְהוּוָה	נִקְמַת	כִּי	חֹמוֹתֶיהָ	נְהָרְסוּ	(אֲשִׁיּוֹתֶיהָ)	[אשׁוּיֹתֶיהָ]
Yéhuwah	piwalesipun	amargi	tembok-tembokipun	sami-rubuh	dhasar-dhasaripun	[k]
H3068	H5360		H2346	H2040	H0803	H0803

עֲשָׂתָהּ	כְּאֶשֶׁר	כָּה	הַנִּקְמּוּ	הִיא
piyambakipun-nglampahi	kados-ingkang	dhateng-piyambakipun	sami-malesa	punika
			H5358	H1931

לָהּ:
dhateng-piyambakipun
עָשׂוּ-
lampahana-

Padha nempuha kambi surak-surak saka ing keblat papat! Wonge wis asrah bongkokan, saka-sakane wis rubuh, pager-pagere wis ambruk! Lah iku piwalesira. Tibakna piwalesira. Tandukna kayadene kang ditandukake!

קָצִיר	בְּעַת	מִנָּל	וְתַפֵּשׂ	מִבְּבֶל	זוֹרְעַ	כִּרְתּוּ
panen	ing-wekdal	arit	lan-ingkang-nyekel	saking-Babèl	tukang-nyebar	sirnakna
	H6256	H4038	H8610	H0894	H2232	H3772

יִפְנּוּ	עַמּוֹ	אֶל-	אִישׁ	חִיוֹנָהּ	תָּרַב	מִפְּנֵי
sami-minger	bangsanipun	dhateng-	tiyang	ingkang-nindakaken	pedhang	saking-ngajeng
H6437		H0413	H0376	H3238	H2719	H6440

ס	יִנְסוּ:	לְאֲרָצוֹ	וְאִישׁ
S	sami-mlayu	dhateng-tanahipun	lan-tiyang
	H5127	H0776	H0376

Sirnakna juru nyebar saka ing Babil, sarta wong ngerit ing mangsa panen! Kanggo nyingkiri pedhang kang nggegirisi iku, saben wong bakal ngulahi bangsane, lan lumayu menyang nagarane.

הַרְאָשׁוֹן	הַרְיָחוֹ	אַרְיֹת	יִשְׂרָאֵל	בּוּרְהָ	שֶׁהָ
ingkang-sepisan	sami-nundhung	singa-singa	Israèl	ingkang-buyar	wedhus
H7223	H5080		H3478	H6340	H7716

עֲצָמוֹ	הָאֲחֵרוֹן	וְנָה	אַשּׁוּר	מֶלֶךְ	אֲכָלוֹ
ngrèmèhaken-piyambakipun	ingkang-pungkasan	lan-punika	Asyur	raja	nguntal-piyambakipun
	H0314	H2088	H0804	H4428	H0398

ס	בָּבֶל:	מֶלֶךְ	נְבוּכַדְרֶעֶזַר
S	Babèl	raja	Nébukadnézar
	H0894	H4428	H5019

Israel iku kaya wedhus kang dibuyarake, dioyak-oyak dening singa akeh. Wiwitane dimangsa dening ratu ing Asyur, wekasane saiki balunge diklethak-klethak dening Nebukadnezar, ratu ing Babil.

הַנְּגִי	יִשְׂרָאֵל	אֱלֹהֵי	צְבָאוֹת	יְהוָה	אָמַר	כֶּה-	לָכֵן
lah-IngSun	Israèl	Gusti-Allahipun	Sarwa-Dumadi	Yéhuwah	ngandika	mekaten-	pramila
H2009	H3478	H0430		H3068	H0559	H3541	

פְּקֻדָּתֵי	כְּאֲשֶׁר	אַרְצוֹ	וְאֶל-	בָּבֶל	מֶלֶךְ	אֶל-	פְּקֻדֵי
Ingsun-ngukum	kados-ingkang	tanahipun	lan-dhateng-	Babèl	raja	dhateng-	ngukum
		H0776	H0413	H0894	H4428	H0413	

אַשּׁוּר:	מֶלֶךְ	אֶל-
Asyur	raja	dhateng-
H0804	H4428	H0413

Mulane mangkene pangandikane Sang Yehuwah, Gustining sarwa dumadi, Gusti Allahe Israel: Lah Ingsun ngukum ratu ing Babil lan nagarane kayadene anggongingSun ngukum ratu ing Asyur.

הַכַּרְמֶל	וְרֵעָה	נְהוֹ	אֶל-	יִשְׂרָאֵל	אֶת-	וְשִׁבְתֵי
Karmèl	lan-ngenèm	panganipun	dhateng-	Israèl	-	lan-IngSun-mulihaken
H3760			H0413	H3478	H0853	H7725

נַפְשׁוֹ:	תְּשֻׁבַע	וְהַגִּלְעָד	אֶפְרַיִם	וּבְהָר	וְהַבְּשָׁן
nyawanipun	wareg	lan-Giléad	Efraim	lan-ing-gunung	lan-Basan
H5315	H7646	H1568	H0669	H2022	H1316

Nanging Ingsun bakal ngulihake Israel menyang ing pangonane, supaya nyengguta suket ana ing gunung Karmel lan ing Basan tuwin ana ing pagunungan Efraim lan Gilead.

יִבְקָשׁ	יְהוָה	נְאֻם-	הָיָא	וּבְעֵת	הֵהֱם	בְּיָמִים
badhe-dipunupados	Yéhuwah	pangandikanipun-	punika	lan-ing-wekdal	punika	ing-dinten
H1245	H3068	H5002	H1931	H6256	H1992	H3117

וְלֹא	יְהוּדָה	חֲטָאת	וְאֶת-	וְאֵינָנוּ	יִשְׂרָאֵל	עוֹן	אֶת-
lan-mboten	Yéhuda	dosanipun	lan-	lan-mboten-wonten	Israèl	kalepatan	-
H3808	H3063		H0853	H0369	H3478	H5771	H0853

אַשְׁחִיר:	לְאֲשֶׁר	אֲסֻלַּח	כִּי	תִּמְצְאֵנָה
Ingsun-sisahaken	dhateng-ingkang	Ingsun-ngapunten	amargi	badhe-dipunpanggih
H7604		H5545		H4672

Ing wektu lan ing mangsa iku wong bakal nggoleki kaluputane Israel, nanging ora bisa nemokake, lan uga dosane Yehuda nanging iya ora ketemu, amarga Ingsun bakal maringi pangapura marang kekarene kang Sunparengake lestari urip. Mangkono pangandikane Sang Yehuwah.

21 על-הָאָרֶץ מְרַתַּיִם עֲלֵיהָ וְאֶל-תּוֹמְרַפּוּן מִיִּנְגַּחָה
 lan-tumrap- tumrap-piyambakipun minggaha Merataim tanah tumrap-
[H0413](#) [H5927](#) [H4850](#) [H0776](#)

וְיֹשְׁבֵי פֶקוֹד חֲרָב וְהַחֲרָם אַחֲרֵיהֶם נֶאֱמַר
 pangandikanipun- wingkingipun lan-musnakna-sedaya prajahana Pekod para-ingkang-manggen
[H5002](#) [H6489](#) [H3427](#)

וְהָיָה וְעֵשָׂה כָּכָל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ : ס
 lan-lampahana Yéhuwah ingkang miturut-sedaya Ingsun-dhawuhaken-panjenengan
[H3605](#) [H6680](#) [H3068](#)

Padha ngluruga menyang Merataim, majua nempuha wong ing Pekod! Patenana lan tumpesen bangsa iku, -- mangkono pangandikane Sang Yehuwah --. Poma tindakna trep kaya kang Sundhawuhake!

22 קוֹל מִלְחָמָה בְּאֶרֶץ וְשָׂרָה נְדוּלָּה
 ing-tanah perang suwanten ageng lan-remukan
[H7667](#) [H0776](#) [H4421](#)

Gumuruh swaraning perang ing nagara kono, kang nuwuhake karusakan akeh!

23 אֵיךְ נִגְדַע וְיֹשְׁבֵי נְדֻעָה כָּל-הָאָרֶץ אֵיךְ הַיָּדָה
 dados kadospundi bumi sedaya- palu lan-dipunremuk dipuntugel kadospundi
[H1961](#) [H0776](#) [H3605](#) [H6360](#) [H7665](#) [H1438](#)

בְּבָבֶל לְשָׁמָּה בְּנֹוֹתֵינוּ
 ing-antawising-para-bangsa Babèl dados-sepi
[H0894](#) [H8047](#)

Gada kang kanggo saindenging bumi kok banjur remuk bubuk, ajur mumur mangkono! Babil kok banjur dadi sangsara nggegirisi mangkono ana ing antarane para bangsa!

24 וְיִקְשְׁתִּי לְךָ וְנִגְבַּתְךָ בְּבָבֶל
 Ingsun-masang-jerat kangge-panjenengan lan-ugi- panjenengan-kajebat Babèl
[H3369](#) [H1571](#) [H3920](#) [H0894](#)

וְאֵתְּ לָא וְיָדַעְתָּ נְתַפְשֶׁתְּ
 lan-panjenengan uninga mboten panjenengan-dipunpanggih lan-ugi- panjenengan-dipuncepeng
[H3045](#) [H3808](#) [H1571](#) [H4672](#) [H8610](#)

כִּי בִיהוּהָ הַתְּנַגְרִית
 amargi nglawan-Yéhuwah panjenengan-nglawan
[H3068](#) [H1624](#)

He Babil, Ingsun masang kalajiret kanggo sira, temah sira kejiret, ora sira nyana. Sira konangan lan pancen kecekel amarga sira wis nantang Sang Yehuwah.

25 פָּתַח יְהוּהָ אֶת-אֹזְרוֹ וַיּוֹצֵא אֶת-בְּבִדּוּ
 Yéhuwah mbikak gundangipun lan-medalaken pirantos- - lan-Nipun
[H3068](#) [H0853](#) [H3318](#) [H0214](#) [H3627](#) [H2195](#)

כִּי-מִלְאָכָה הָיָה לְאֹדְנִי צָרָאֹת יְהוּהָ
 amargi- pakaryan punika kagunganipun-Gusti Yéhuwah Sarwa-Dumadi ing-tanah
[H1931](#) [H4399](#) [H3069](#) [H0136](#) [H0776](#)

כְּשָׂרִים :
 tiyang-Kasdin
[H3778](#)

Sang Yehuwah wis mbikak gedhong parawatane lan ngedalake dedameling bebendune, amarga ana pakaryan kagem Gusti Allah. Gustining sarwa dumadi, ana ing nagarane wong Kasdim.

סְלוּיָהּ 26
 timpukna-piyambakipun
[H5549](#)

מֵאַבְסֻיָּהּ
 lumbungipun
[H3965](#)

פִּתְחוּ
 bikaka
[H7093](#)

מִקְצֵן
 saking-ujung
[H7093](#)

לָהּ
 dhateng-piyambakipun
[H0935](#)

בְּאוּרָה
 rawuha-
[H0935](#)

תְּהִי-
 ngantos-wonten-
[H1961](#)

אֶל-
 sampun-
[H0408](#)

וְהִתְרִימוּהָ
 lan-musnakaken-piyambakipun
[H0408](#)

עֲרָמִים
 tumpukan
[H6194](#)

כְּמוֹ-
 kados-
[H3644](#)

שְׂאֵרֵיתָ:
 sisanipun
[H7611](#)

לָהּ
 kangge-piyambakipun
[H7611](#)

Payo padha nekani saka ing keblat papat, lumbang-lumbunge wengakna, isine tumpuken, undhung-undhungen lan rusaken lan aja nganti ana kekarene sethithik-thithika!

הִיוּ 27
 bilahi
[H1945](#)

לְטָבַח
 dhateng-panyembelihan
[H2874](#)

יָרְדוּ
 sami-mudhuna
[H3381](#)

פָּרִיָּהּ
 sapi-lanangipun
[H6499](#)

כֹּל-
 sedaya-
[H3605](#)

חֲרָבוֹ
 sembelehna
[H3605](#)

ס
 S

פְּקֻדָּתָם:
 paukumanipun
[H6486](#)

עַתָּה
 wekdal
[H6256](#)

יוֹמָם
 dintenipun
[H3117](#)

בָּא
 rawuh
[H0935](#)

כִּי-
 amargi-
[H0935](#)

עָלֵיהֶם
 tumrap-piyambakipun
[H0935](#)

Sakehing sapine patenana, cikben mati kabeh disembeleh! Cilaka wong-wong iku, amarga wus tumeka ing mangsane, yaiku wektu anggone padha tanpa paukuman.

בָּבֶל 28
 Babèl
[H0894](#)

מֵאַרְצָא
 saking-tanah
[H0776](#)

וּפְלִיָּטִים
 lan-para-ingkang-lolos
[H0776](#)

נְסִיִּים
 para-ingkang-mlayu
[H5127](#)

קוֹל
 suwanten
[H5127](#)

נִקְמַת
 piwalesipun
[H5360](#)

אֱלֹהֵינוּ
 Gusti-Allah-kita
[H0430](#)

יְהוָה
 Yéhuwah
[H3068](#)

נִקְמַת
 piwalesipun
[H5360](#)

אֶת-
 -
[H0853](#)

בְּצִיּוֹן
 ing-Sion
[H6726](#)

לְהַנְדִּיר
 kangge-mratekakaken
[H5046](#)

הִיכָלוֹ:
 pèdhahipun
[H1964](#)

Padha rungokna! Para wong kang keplayu lan kang bisa oncat saka ing nagara Babil, padha teka lan ngabari ana ing Sion, bab piwales Sang Yehuwah, Gusti Allah kita; piwales marga saka padalemane kang suci.

תְּנִי 29
 makèmaha
[H2583](#)

קֶשֶׁת
 panah
[H7198](#)

דְּרָכָי
 ingkang-menthang
[H1869](#)

כֹּל-
 sedaya-
[H3605](#)

רְבִים
 kathah
[H7228](#)

וּבָבֶל
 Babèl
[H0894](#)

אֶל-
 tumrap-
[H0413](#)

הַשְּׂמִיעוּ
 timbalna
[H8085](#)

(לָהּ)
 (kangge-piyambakipun)

יְהִי-
 ngantos-wonten-
[H1961](#)

אֶל-
 sampun-
[H0408](#)

סְבִיב
 sakubengipun
[H5439](#)

עָלֶיהָ
 tumrap-piyambakipun
[H5439](#)

אֲשֶׁר
 ingkang
[H3605](#)

כָּכָר
 miturut-sedaya
[H3605](#)

כַּפְּעָלָהּ
 miturut-pakaryanipun
[H6467](#)

לָהּ
 dhateng-piyambakipun
[H6467](#)

שְׁלֹמֹה-
 walesa-
[H6413](#)

פְּלִטָה
 ingkang-lolos
[H6413](#)

יְהוָה
 Yéhuwah
[H3068](#)

אֶל-
 nglawan-
[H0413](#)

כִּי
 amargi
[H0413](#)

לָהּ
 dhateng-piyambakipun
[H0413](#)

עֲשׂוֹ-
 lampahana-
[H0413](#)

עֲשֵׂתָהּ
 piyambakipun-nglampahi
[H0413](#)

יִשְׂרָאֵל:
 Israèl
[H3478](#)

קְדוֹשׁ
 Ingkang-Suci
[H6918](#)

אֶל-
 nglawan-
[H0413](#)

זָרָה
 kumalungkung
[H2102](#)

Klumpukna sakehing bala kang asikep gandhewa, sakehing bala-panahan, supaya nglawan Babil! Ngadegna kemah-kemah pangepungan, supaya aja ana kang bisa oncat! Walesen satimbang karo panggawene, trapna marang wong-wong iku kang plek karo kang dilakoni dhewe. Amarga tumindak murang tata ana ing ngarsane Sang Yehuwah, Kang Mahasuci, Gusti Allahe Israel.

אָנְשִׁי tiyang-tiyang H0376	וְכָל- lan-sedaya- H3605	בְּרַחֲבֵתֶיהָ ing-papan-papan-terbuka H7339	בַּחֲוָרֶיהָ para-jakanipun H0970	יִפְלוּ sami-dhawah H5307	לָכֵן pramila H4421	30
ס S	יְהוָה: Yéhuwah H3068	נָאִם- pangandikanipun- H5002	הָהוּא punika H1931	בֵּינֵם ing-dinten H3117	יְרֵמוּ sami-bisu	מִלְחָמָתָהּ perangipun

Mulane para nom-nomane padha ambruk ana ing alun-alune lan sakehing prajurite padha bakal tinumpes ana ing kono, ing dina iku. -- Mangkono pangandikane Sang Yehuwah. --

יְהוָה Yéhuwah H3069	אֲדֹנָי Gusti H0136	נָאִם- pangandikanipun- H5002	זָדוֹן kumalungkung H2087	אֱלִיָּהּ nglawan-panjenengan H0413	הִנְנִי lah-Ingsun H2009	31
פְּקֻדֹתָיִךְ: Ingsun-ngukum-panjenengan	עַתָּה wekdal H6256	יּוֹמָךְ dintenipun H3117	בָּא rawuh H0935	כִּי amargi	צָבָאוֹת Sarwa-Dumadi	

He sira kang murang tata, lah Ingsun bakal nglawan sira, -- mangkono pangandikane Pangeran Yehuwah, Gustining sarwa dumadi -- amarga wus tumeka ing wektunira Ingsun ngukum sira.

לִי kangge-piyambakipun H0369	וְאֵין lan-mboten-wonten H0369	וְנִפְלֵ lan-dhawah H5307	זָדוֹן kumalungkung H2087	וְכִשְׁלֵ lan-kesandhung H3782	32
כָּל- sedaya- H3605	וְאִכְלָהּ lan-nguntal H0398	בְּעָרָיו ing-kitha-kithanipun H0784	אִשׁ latu H0784	וְהִצְתִּי lan-Ingsun-ngobong H3341	מְקִים ing kang-ngangkat
				ס S	סְבִיבֹתָיו: sakubengipun H5439

Si murang tata bakal kesandhung lan tiba sarta ora ana kang nangekake maneh. Ingsun bakal nyumed geni ana ing kutha-kuthane kang bakal ngobong apa bae kang ana ing sakubenge.

וּבְנֵי- lan-para-putra-	יִשְׂרָאֵל Israèl H3478	בְּנֵי- para-putra-	עֲשׂוּקִים katindhes H6231	צָבָאוֹת Sarwa-Dumadi	יְהוָה Yéhuwah H3068	אָמַר ngandika H0559	כָּה mekaten H3541	33
piyambakipun	הִחְזִיקוּ sami-nyepeng H2388	שְׁבִיהֶם ing kang-nawan-piyambakipun H7617	וְכָל- lan-sedaya- H3605	וְיַחְדָּו sesarengan	יְהוּדָה Yéhuda H3063			
			שְׁלָחָם: ngeculaken-piyambakipun H7971	מֵאֲנֵי sami-nampik H3985				

Mangkene pangandikane Sang Yehuwah, Gustining sarwa dumadi: Wong Israel lan Yehuda padha bareng tinindhes. Sakehing wong kang nawan wong-wong iku, tetep anggone nahan, ora gelem ngluwari tawanane.

אָת- - H0853	יָרִיב badhe-ngadili H7378	רִיב prakara H7378	שָׁמַי asmanipun H8034	צְבָאוֹת Sarwa-Dumadi	יְהוּוָה Yéhuwah H3068	חֵזֶק kiyat H2389	אֲזַלְלִים Jurusalametipun	34
		וְהִרְגִיז nanging-nggeger H7264	הָאָרֶץ bumi H0776	אָת- -	הִרְיַע maringi-ayem	לְמַעַן supados H4616	רִיבָם prakaranipun H7379	
					בָּבֶל: Babèl H0894	לְיִשְׁבֵי kangge-para-ingkang-manggen H3427		

Nanging Juru-Panebuse iku santosa, asmane Sang Yehuwah, Gustining sarwa dumadi. Mesthine Panjenengane mbelani prakarane umate, supaya padha oleh katentreman ana ing bumi, nanging ndhatengake pagiris marang para wong kang manggon ing Babil.

	וְאֵל- lan-tumrap- H0413	יְהוּוָה Yéhuwah H3068	נְאֻם- pangandikanipun- H5002	כְּשָׂרִים tiyang-Kasdin H3778	עַל- tumrap- H2719	חֶרֶב pedhang	35
	וְאֵל- lan-tumrap- H0413	שָׂרִיָּה para-pangagengipun H8269	וְאֵל- lan-tumrap- H0413	בָּבֶל Babèl H0894	יִשְׁבֵי para-ingkang-manggen H3427		
					חֲכָמֵיהֶם: para-wicaksananipun H2450		

Pedhang bakal nempuh bangsa Kasdim, namani wong ing Babil, ngenani para panggedhe lan para wong wicaksana, -- mangkono pangandikane Sang Yehuwah. --

	וְאֵל- tumrap- H0413	חֶרֶב pedhang H2719	וְנֶאֱדָו lan-sami-dados-bodho H2973	הַבְּרָדִים para-juru-ramal H0907	וְאֵל- tumrap- H0413	חֶרֶב pedhang H2719	36
				וְחִתּוֹ: lan-sami-giris H2865	גְבוּרֵיהֶם para-prajuritipun H1368		

Pedhang nempuh marang juru mbebatang, temah konangan yen bodho! Pedhang ngenani para prawirane, temah padha giris.

	כָּל- sedaya- H3605	וְאֵל- lan-tumrap- H0413	רֶכֶב kréta-perangipun H7393	וְאֵל- lan-tumrap- H0413	סוּסֵי kapal-kalipun	וְאֵל- tumrap- H0413	חֶרֶב pedhang H2719	37
	חֶרֶב pedhang H2719	לְנָשִׁים dados-tiyang-èstri H0802	וְהִי lan-sami-dados H1961	בְּתוֹכָהּ ing-tengahipun H8432	אֲשֶׁר ingkang	הָעָרָב bangsa-campuran		
				וּבְזוֹ: lan-sami-dijarah H0962	אוֹצְרֹתֶיהָ raja-branipun H0214	וְאֵל- tumrap- H0413		

Pedhang ngenani jaran lan karetane perang, nempuh sakehing bala warna-warna kang ana ing tengahe, temah padha dadi kaya wong wadon! Pedhang ngenani raja-branane, temah dijarah ing wong!

היא punika H1931	פְּסָלִים brahala H6456	אַרְצָן tanah H0776	כִּי amargi	וַיִּבְשׂוּ lan-sami-asat H3001	מִימִיָּה toyanipun H4325	אֶל- tumrap- H0413	תָּרַב garing	38
				וַתְּהַלְלֵנוּ: sami-èdan	וּבְאֵימִים lan-dhateng-reca-ingkang-medeni H0367			

Pedhang ngenani sakehing banyune, temah dadi asat! Amarga nagara iku kebak reca, wong-wong mau padha edan marga saka brahalane!

וַיִּשְׁבוּ lan-sami-manggen H3427	אֲוִים asô-asô H0338	אֶת- kaliyan- H0854	צִיִּים kewan-ara-ara-samun H6728	וַיִּשְׁבוּ sami-manggen H3427	לְכָן pramila	39
לְנִצָּח salaminipun H5331	עוֹר malih H5750	תִּשָּׁב badhe-kaenggen H3427	וְלֹא- lan-mboten- H3808	יַעֲנֶה burung-unta H3284	בְּנוֹת para-putra H1323	בָּה ing-ngriku
			וְדוֹר: temurun H1755	עַד- ngantos- H5704	תִּשְׁכּוֹן badhe-kaenggen H7931	וְלֹא lan-mboten H3808

Mulane sato kewan pasamuwan lan asu ajag bakal padha manggon ana ing kono, lan uga manuk unta bakal nusuh ana ing kono. Nagara iku ora bakal dienggoni maneh ing wong sabanjure lan ora bakal didunungi maneh dening turun-turune.

שְׁכֻנִיָּה para-tanggainipun H7934	וְאֶת- lan- H0853	עֲמֹרָה Gomora H6017	וְאֶת- lan- H0853	סֹדֹם Sodom H5467	אֶת- - H0853	אֱלֹהִים Gusti-Allah H0430	כְּמֹדַפְכֵּת kados-karisakan H4114	40
וְלֹא- lan-mboten- H3808	אִישׁ tiyang H0376	שָׁם ing-ngriku H8033	יֹשֵׁב badhe-manggen H3427	לֹא- mboten- H3808	יְהוּוָה Yéhuwah H3068	נֶאֱמַר- pangandikanipun- H5002		
				אֲדָם: manungsa H0120	בֶּן- putra- H0120	בָּה ing-ngriku	וַיִּגֹר badhe-mondhok	

Padha kayadene nalika Gusti Allah molak-malik tanah Sodom lan Gomora sarta kutha-kutha ing sacedhake, mangkono uga ora bakal ana wong kang manggon ana ing kono maneh lan ora ana manungsa siji-sijia kang dedunung ana ing kono maneh. Mangkono pangandikane Sang Yehuwah.

יַעֲרִי sami-dipuntangi H5782	רָבִים kathah	וּמַלְכִים lan-para-raja H4428	גְּדוֹלָה ageng	וּבָנִי lan-bangsa	מִצְפּוֹן saking-lèr H6828	בָּא rawuh H0935	עַם bangsa	הָנָה lah H2009	41
							מִן־רֵכֶתִי- saking-ujung- H3411	אֶרֶץ: bumi H0776	

Lah, ana sawijining bangsa kang teka saka ing lor, bangsa kang gedhe, lan akeh para ratu kang mangsah perang saka poncoting bumi.

42

יִרְחֹמוּ	וְלֹא	הִמָּה	אֲבָזִי	יַחְזִיקוּ	וְכִידָן	קֶשֶׁת
sami-melasi	lan-mboten	piyambakipun	bengis	sami-nyepeng	lan-tumbak	panah
H7355	H3808	H1992	H0394	H2388	H3591	H7198

כָּאִישׁ	עָרוּד	וְרִכְבוֹ	סוּסִים	וְעַל-	יַהֲמֹה	כִּים	קוֹלָם
kados-tiyang	siyaga	sami-numpak	kapal	lan-ing-	gemuruh	kados-segara	suwantenipun
H0376		H7392			H1993	H3220	

בָּבֶל:	בֶּת-	עֲלִיד	לְמַלְחָמָה
Babèl	putra-èstri-	tumrap-panjenengan	kangge-perang
H0894	H1323		H4421

Padha asikep gegaman panah lan tumbak; padha ambeksiya, ora kadunungan sih-piwelas. Swarane gumuruh kaya banyuning sagara, padha nunggang jaran, asikep gegaman kaya arep nglurug perang, nempuh marang sira, he, putri ing Babil!

43

צָרֵה	יָדָיו	וְרַפִּי	שְׁמָעִם	אֶת-	בָּבֶל	מֶלֶךְ-	שָׁמַע
reribet	astanipun	lan-lemes	pawartosipun	-	Babèl	raja-	mireng
	H3027	H7503		H0853	H0894	H4428	H8085

כִּי־לָדָה:	חֵיל	הַחְזִיקָתָהּ
kados-tiyang-èstri-ingkang-mbabar	laran	nyekel-piyambakipun
H3205		H2388

Ratu ing Babil wus krungu warta bab iku, temah tangane krasa lemes tanpa daya, krasa sesek, ngrasakake lara kayadene wong wadon kang lagi nglarani.

44

אֵיתָן	גְּנָה	אֶל-	יַרְדֵּן	מִנְאֵן	יַעֲלָה	כָּאֲרִיָּה	הִנֵּה
kiyat	pangonan	dhateng-	Yordan	saking-gumedhénipun	minggah	kados-singa	lah
H0386		H0413	H3383	H1347	H5927		H2009

בְּחֹר	וּמִי	מִעֲלֵיהָ	(אֲרִיִּצִים)	[אֲרוּצָם]	אֲרָגָה	כִּי-
kapilih	lan-sinten	saking-ngriku	Ingsun-nundhung-piyambakipun	[k]	sakedhap	amargi-
H0970	H4310		H7323	H7323		

וּמִי	כְּמוֹנִי	מִי	כִּי	אֲפָקֵד	אֵלֶיהָ
lan-sinten	kados-Ingsun	sinten	amargi	Ingsun-miji	dhateng-piyambakipun
H4310	H3644	H4310			H0413

יַעֲמֹד	אֲשֶׁר	רָעָה	זָה	וּמִי-	יֹעֲרָנִי
saged-ngadeg	ingkang	pangon	punika	lan-sinten-	badhe-nantang-Ingsun
H5975			H2088	H4310	H3259

לְפָנַי:
sangajenging-Ingsun
H6440

Lah, kaya singa kang jumedhul metu saka gegrumbulaning alas ing bengawan Yarden, kang nekani ara-ara pangonan pepanthaning wedhus, iya mangkono anggoningSun ndadekake wong-wong padha lumayu dadakan saka ing nagara kono, lan Ingsun nuli netepake wong liyane kang Sunpiji. Amarga sapa kang kaya Ingsun? Sapa kang wani ndakwa marang Ingsun? Apa ana pangon kang tahan ana ing ngarsaningSun?

יַעַן Panjenenganipun–ngrancang ingkang יְהוָה Yéhuwah עֲצַת־ rancanganipun– שְׁמֵנוּ mirenganana לָכֵן pramila 45
[H3289](#) [H3068](#) [H6098](#) [H8085](#)

אֶרֶץ tanah אֶל־ tumrap– חֶשֶׁב Panjenenganipun–ngèsthi אֲשֶׁר ingkang וּמַחְשָׁבוֹתָיו lan–pangèsthinipun בָּבֶל Babèl אֶל־ tumrap–
[H0776](#) [H0413](#) [H2803](#) [H4284](#) [H0894](#) [H0413](#)

הַצֵּאן mènda צְעִירֵי para–anak–wedhus יִסְחָבוּם badhe–sami–nyeret–piyambakipun לֹא mboten אִם־ menawi– כְּשָׂרִים tiyang–Kasdin
[H6629](#) [H6810](#) [H5498](#) [H3808](#) [H3778](#)

נָוָה: pangonanipun עֲלֵיהֶם tumrap–piyambakipun יֹשִׁים badhe–njabel לֹא mboten אִם־ menawi–
[H8074](#) [H3808](#)

Mulane padha rungokna putusan kang wus Suntetepake tumrap Babil lan rancangan-rancangan kang wus kadamel tumrap nagarane wong Kasdim: Yaiku kang ringkih dhewe ing antarane pepanthaning wedhus bakal diseret. Apadene ara-ara pangonane dhewe krasa kaget semu gumun ing ngatase para wong iku.

בְּנוֹיִם ing–antawising–para–bangsa וִזְעָקָה lan–jerit הָאֲרֶץ bumi נִרְעָשָׁה geter בָּבֶל Babèl נִתְפָּשָׂה dipunrebat מִקּוֹל־ saking–suwantenipun 46
[H2201](#) [H0776](#) [H7493](#) [H0894](#) [H8610](#)

ס : נִשְׁמָע
 S kepireng
[H8085](#)

Bumi bakal horeg marga krungu pawarta: Babil wus bedhah, tangise bakal keprungu ana ing antarane para bangsa!”